

Merkezi Yönetim Bütçesi

Ekim 2020

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

	Eki-19	Eki-20	Değişim	Oca.- Eki. 2019	Oca.- Eki. 2020	Değişim	2020 Bütçe Hedefleri	Bütçe Gerçekleşmesi
Gelirler	65,383	92,766	41.9%	719,190	822,188	14.3%	956,588	86.0%
Vergi	54,586	76,615	40.4%	539,879	655,345	21.4%	784,602	83.5%
Vergi Hariç	10,797	16,151	49.6%	179,312	166,844	-7.0%	171,986	97.0%
Harcamalar	80,279	97,658	21.6%	819,905	967,671	18.0%	1,095,461	88.3%
Faiz-dışı	73,455	85,901	16.9%	731,593	848,090	15.9%	956,521	88.7%
Faiz	6,824	11,758	72.3%	88,312	119,581	35.4%	138,940	86.1%
Faiz Dışı Fazla	-8,072	6,866	-185.1%	-12,403	-25,901	108.8%	67	
Bütçe Dengesi	-14,896	-4,892	-67.2%	-100,714	-145,483	44.5%	-138,873	

Ekim ayında vergi gelirlerdeki hızlı artış sürerken, faiz dışı giderlerdeki yavaşlama ile bütçe geçen yıla göre daha iyi bir performans ortaya koydu. Öte yandan, faiz giderlerindeki hızlı artış bütçedeki iyileşmeyi sınırladı. Merkezi yönetim bütçesinde toplam harcamalar Ekim'de 2019'un aynı dönemine göre %21,6 artarak 97,7 milyar TL'ye ulaşırken, gelirler aynı dönemde %41,9 artışla 92,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Böylece 2019 Ekim'de 14,9 milyar TL olan bütçe açığı 2020'nin aynı ayında 4,9 milyar TL'ye indi. Ekim 2019'da 8,1 milyar TL açık veren faiz dışı dengede 2020'nin aynı ayında 6,9 milyar TL fazla oluştu.

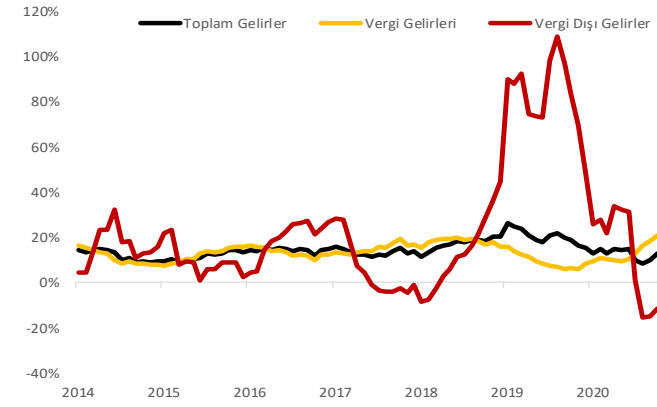
Vergi gelirlerindeki artış iç talebin Ekim'de gücünü büyük ölçüde koruduğunu teyit etti. Vergi gelirleri Ekim'de geçen yılın aynı dönemine göre %40,4 artarken, vergi hariç gelirler %41,9 artarak bu dönemde bütçeye olumlu katkıda bulundu. Vergi gelirleri içerisinde dahililde alınan mal ve hizmet vergisi %76,1 artışla en hızlı artan kalemlerden, KDV tahsilatlarında %120,2, ÖTV tahsilatlarında %69,4'lük artış dikkat çekti. Uluslararası ticaretten alınan vergide ise yıllık bazda %42,0'lık artış meydana geldi. Bu sonuçlarla tüketim üzerinden alınan kalemlerin toplamına baktığımızda reel olarak Ekim'de yıllık bazda %48,4 artış görüldü. Buna karşın gelir vergisinde toparlanma sınırlı kaldı.

Giderler tarafında artışlar Ekim'de görece sınırlı kalmayı sürdürürken faiz giderlerindeki yüksek artış öne çıktı. Ekim'de yıllık bazda mal ve hizmet alımlarında %4,3'lük azalış yaşanırken, personel giderleri ve SGK devlet prim giderlerinde artışlar sırasıyla %11,8 ve %9,2 ile oldukça sınırlı kaldı. Cari transferler (%25,4), sermaye giderleri (%20,4) ve sermaye transferleri (%29,2) ise bu dönemde reel olarak yüksek artışlarını sürdürdü. Bununla birlikte, faiz giderlerinde yıllık bazda artış %72,3 ile son altı ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

Vergi gelirleri son zamanlarda toparlansa da Ocak-Ekim bütçe gerçekleştirmeleri geçen yılın altında kalmayı sürdürdü. Normalleşme döneminde iç talepteki canlanmayla artışa geçen vergi gelirleri Ocak-Ekim döneminde yıllık bazda %21,4 artarken, vergi dışı gelirler %7,0 azaldı. Bu sonuçlarla toplam gelirlerde artış %14,3 seviyesinde gerçekleşti. Son zamanlarda ana harcama kalemlerinde bir miktar yavaşlama olsa da Ocak-Ekim döneminde faiz dışı giderler yıllık bazda %15,9 arttı. Aynı dönemde, faiz giderlerinde %35,4 ve toplam giderlerde %18,0 artış yaşandı. Bu sonuçlarla 2019 Ocak-Ekim döneminde 12,4 milyar TL olan faiz dışı açık 2020'nin aynı dönemde 25,9 milyar TL'ye çıktı. Bu dönemde bütçe açığı 100,7 milyar TL'den 145,5 milyar TL'ye genişledi.

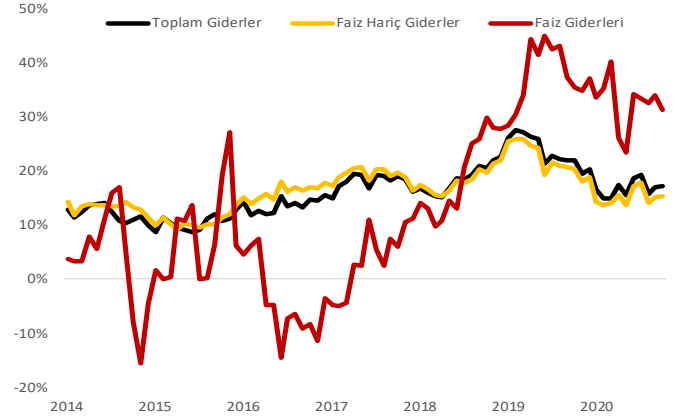
Ekonominin normalleşmesi ve iç talebin yavaşlayarak da olsa gücünü korumasıyla belli başlı vergi kalemlerinde hızlı artışların Ekim'de de devam ettiği görülüyor. Bu dönemde özellikle döviz kuru ve fiyat artışlarıyla uyumlu olarak tüketim üzerinden alınan vergilerdeki hızlı artışlar dikkat çekici. Bununla birlikte, faiz dışı giderler tarafında bazı harcama kalemlerinde artışlar kontrol altında tutulurken, Ekim itibarıyla salgına karşı tedbirler sınırlı kaldığı için buna bağlı harcamaların da az arttığı görülüyor. Ancak önümüzdeki dönemde salgın şiddetini korsa gelirlerde yavaşlama başlayabileceği gibi harcamalar da hızlanabilir. Böyle bir durumda bütçe performansında son dönemde görülen iyileşme de duraksayabilir.

Yıllıklandırılmış Değişimler

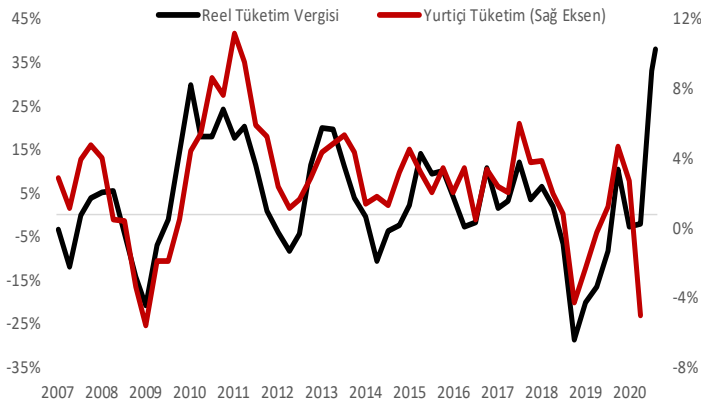
Kaynak: HMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Yıllıklandırılmış Değişimler

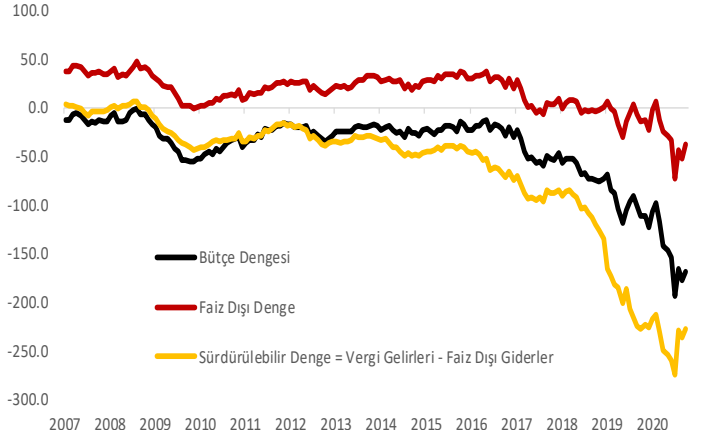
Kaynak: HMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Yıllık Değişimler

Kaynak: HMB, TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Bütçe Performans Göstergeleri (12 Aylık Toplamlar, Milyar TL)

Kaynak: HMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

Tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.